

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR ANATÓMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA.- Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral.-BARCELONA

L'independència de Polònia

La disposició presa pel govern provisional de Rússia, en virtut de la qual es concedeix a la Polònia el dret de la independència com a nació, dona un nou exemple de la equitat i de la justícia, ensems que'l respecte als drets de les nacions, que ha determinat la revolució.

A la serie d'actes de reivindicació que han realitzat els revolucionaris russos, com són la deslliurança dels presos polítics que's trobaven desterrats a la Sibèria o a països estrangers, el nomenament de ministre de Belles Arts a un fecondador de la Revolució com és En Màxim Gorki amb les seves novel·les exemplars; l'enlairament a aquesta mateixa gerarquia del gran revolucionari Kropotkin, segueix ara aquest altre pel qual la Polònia que avui pertany a Rússia, a Alemanya i a Àustria, devindrà lliure i podrà ella sola escullir la seva forma de constitució i govern, afirma les simpaties de tot el món vers aquest grandios país europeu que deslliurat per la revolució de la opressió i del despotisme a que'l tenien subjecte l'autocràcia, vol conquerir-se el lloc que li pertany entre'ls Estats més florissents i civilitzats de l'Europa.

La promesa del Govern provisional rus podem estar segurs que portarà la

tranquil·litat d'ànim a tots els polonesos i acabarà per reduir al fracàs més sorollós la hipòcrita autonomia que fa poc temps va concedir solament a la Polònia russa ocupada avui pels exèrcits alemanys. L'independència de Polònia és un pas decisiu cap a la Societat de les Nacions que, preconitzada per En Wilson, va fent la seva creuada victoriosa per tot el món. Per que no cal dubtar que'ls desitjos de pau i de prosperitat per al país rus del Govern provisional se extindrà també per la Finlàndia, per la Lituània, per la Setonia i per altres nacions eslaviques que són encara avui separades i junyides a Estats poderosos, moltes de les quals postergades i esclavitzades per l'Àustria. Si aquestes nacions per no comptar com Polònia tota unida amb un número de milions d'habitants prou respectable per a devenir un Estat fort, són ben dignes en canvi d'una amplia autonomia que ha de redundar en benefici de la gran Rússia que per virtut de la gran revolució renaixerà d'ara en avant.

Com a nacionalistes, com a partidaris de la futura Societat de Nacions, ideis que han de reportar al gran món la pau i la prosperitat moral i material, saludem amb la més gran satisfacció la promesa del Govern de Rússia de convertir a la Polònia, aquest poble abans tan florent en tots els ordres, en una nació que serà espill de llibertat i de patriotisme.

passat, mancaria unitat d'acció, per estar separats per importants diferències en sentiments i idealitats. Avui el poble ja no hi creu amb l'anunci de programes, vol veure realitats; per això, com digué En Domingo, els partits polítics logren inspirar més confiança en l'acció que realitzen que no en la propaganda.

Com és possible una unió de tots els republicans de les terres espanyoles, si totes elles no senten idèntiques aspiracions? Els republicans catalans no poden mai confondre's amb els de les altres regions; perquè a Catalunya hi ha a resoldre el problema nacionalista, que no senten els republicans aquells, quan moltes vegades s'han declarat enemics de les aspiracions nacionalistes nostres, tant, que fins aquí han deixat sentir la seva influència, descatalanitzant part de les masses republicanes de Catalunya.

Si els republicans catalans atribuïssin a fer una unió amb els demés d'Espanya, realitzarien una acció antidemocràtica, puig que abandonarien, deixant-la com a secundària, una de les accions lliberadores a realitzar en nostra terra, com és el conquerir les llibertats i drets de Catalunya.

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

A França, les forces angleses han realitzat un avans d'uns tres quilòmetres de Peronne a Gouzancourt i han ocupat els pobles de Vendelles, Epehi i Peiziers. També els francesos han fet alguns progressos al sud de l'Ailette.

En el front italià ha hagut intenses accions d'artilleria a l'est de Gorizia i al Carso.

En el front rus-romanes, forces austriacques, apoiades per l'artilleria, atacaren les posicions russes en la regió de Kirlibaba; però foren rebutjades per un contraatac.

En els demés fronts de la guerra no ha ocorregut res important.

ELS EE. UU. I ALEMANYA

A Washington es consideren les declaracions del canceller alemany en el Reichstag com l'abandó definitiu de tota esperança de pau amb Amèrica.

L'opinió es mostra cada dia més favorable a l'enviament de Cossos expedicionaris a França, forsa que simbolitzaria la decisió dels Estats Units i que donaria ademés una gran empena al reclutament.

S'està fent una gran campanya en favor d'un Gabinet de coalició.

Wilson trobarà una gran majoria en els representants de la Cambra.

Lansing estudia la redacció de l'ordre del dia amb els quefes dels dos partits.

LA SITUACIÓ A ALEMANYA

De Berna comuniquen que'ls efectes produïts a Alemanya per la revolució russa són, segons sembla, tan greus, que les autoritats no poden impedir que els periòdics l'aludeixin constantment.

En el mateix Reichstag s'han fet declaracions violentes aprop de l'aïllament i atrás en que Alemanya, i especialment Prússia, es troben, i els periòdics socialistes es permeten ja preconitzar la adopció d'un règim parlamentari en tot l'imperi.

Ei «Vorwärts» insisteix un i altre dia en la lliçó que la revolució russa suposa; tots els socialistes empleen en sos periòdics un llenguatge decidit, mentre que la majoria i minoria parlamentaries del partit socialista en el Reichstag s'uneixen per a negar al Govern el vot dels crèdits de guerra.

Per l'idioma nacional

La Comissió de propaganda de «Nostra Parla» està ultimant els treballs de organització per a celebrar en totes les poblacions de Catalunya, actes públics en favor del nostre idioma nacional. En aquests actes com de costum, hi pen-

dran part oradors representatius de totes les terres de llengua catalana, demostrant així l'unitat espiritual de València, Mallorca i Catalunya.

Els primers dels esmentats actes se celebraran a Terrassa, Sabadell i Molins de Rei, havent ofert la seva cooperació prestigiosos oradors provinents de tots els camps polítics catalans.

Sabem també que'l Consell Directiu de «Nostra Parla», està fent gestions per establir a la ciutat de Mallorca i a València, una secció formada pels elements més valiosos d'aquelles terres germanes, per a que espandeixin els ideals patriòtics que persegueix la dita Agrupació. També es proposen nomenar delegacions en tots els pobles de Catalunya.

Tenint en compte que la dona és un factor importantíssim per a l'assoliment dels ideals de «Nostra Parla», s'està formant una secció femenina, la presència de la qual ha sigut oferta a la venerable escriptora donya Dolors Monserrà de Masia.

La distingida escriptora catalana donya Carme Kard, que tantes proves de amor ha donat a la nostra llengua, d'acord amb la Junta de «Nostra Parla», està fent gestions per a que acceptin un lloc en la dita secció les dames més distingides de tots els pobles de llengua catalana.

Es d'esperar que totes aquestes iniciatives es veuran coronades per l'èxit més falaguer.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Plan de publicacions docents aprovat pel Consell Directiu a proposta de la Comissió Tècnica i Secció Editorial Pedagògica reunides.

Tenint en compte que les obres fins avui publicades amb destí a l'Ensenyança Catalana, no tan sols són en nombre reduït, sino que, destant el punt de vista pedagògic, venen mancades d'aquella unitat d'orientació que es fa precisa per a que resultin eficaces les energies esmerçades en el treball escolar, i a més d'això, gairebé la totalitat d'elles són escrites seguint sistemes ortogràfics diferents, qual cosa introdueix, a les escoles que les adopten, una veritable anarquia en ço que a l'ensenyament del llenguatge es refereix; considerant, també, que són molt pocs, per a no dir nuls, els mestres que es troben en condicions de poder prescindir dels llibres en l'ensenyament, i que per altra part n'hi ha un bon nombre que, no obstant la seva voluntat d'organitzar a base del català les seves escoles, no ho poden fer per no t'obar escrits en la nostra llengua els lli-

bres que necessiten; la «Protectora» creu atendre una necessitat urgentíssima, alhora que cumplir una finalitat altament patriòtica, al proposar-se la publicació d'un plan complet i orientat d'obres catalanes de caràcter docent destinades al ensenyament primari.

Aquest plan comprendrà les següents matèries:

- A) Llenguatge: Escripció, Lectura, Gramàtica, Aritmètica i Geometria.
- Geografia general, amb utilatge per al seu ensenyament.
- Historia general.
- B) Ciències físiques i naturals.
- Les matèxes aplicades al treball de l'home (agrícola, industrial, etc.), al de la dona (economia domèstica, puericultura) i a la higiene.
- Antologia d'autors catalans.
- Historia Sagrada.
- Gramàtica castellana.
- Gramàtica francesa.

La escriptura comprendrà una serie de cartipagos graduats de lletra nordamericana vertical que començaran amb la iniciació de l'infant en la representació escrita i arribaran fins als exercicis de redacció.

La resta de les matèries compreses en l'apartat a) seran desenrotllades en forma gradual i en ordre cíclic les que per la seva naturalesa ho permetin, comprenen tres cursos: inferior, mitjà i superior. La publicació, exceptuant per raons ben comprensibles la de la lectura, que començarà sempre pel curs mitjà, perquè així el mestre, amb un petit esforç d'adaptació, pugui comensar-los a usar sense esperar el complet dels tres cursos.

De les compreses en l'apartat b), les Gramàtiques castellana i francesa seran a la manera didàctica, amb lliçons i exercicis comparatius dels dos idiomes amb el nostre. La resta serà en forma de llibres de lectura. Es procurarà, més que la sistematització científica, l'agrupar els coneixements a l'entorn d'un motiu determinat, amb el ben entès de que no han d'ésser molts, sino sòlids, i amb la intenció d'aprofitar l'interès anecdòtic que aquestes matèries desporten en l'infant, en profit de la seva cultura; i es farà així, no per que es cregui de menys valor i necessitat l'ensenyament d'aquestes matèries que el de les compreses en l'apartat a), sino perquè la seva naturalesa permet ordenar-les d'aquesta manera a diferència d'aquelles, les quals exigeixen una més especial sistematització.

No hi són compreses en aquest plan, ni la Geografia ni la Historia de Catalunya, perquè ja van compreses amb atenció preferent en la Geografia i Historia generals; però la «Protectora» les publicarà apart com una especialització

propia del grau superior i per a que puguin ésser utilitzades a tot arreu on se estableixi el seu ensenyament.

Tampoc es fa res del referent al Catecisme, perquè la publicació d'aquest competeix exclusivament als Bisbes de les respectives Diòcessis, dels quals la «Associació» ha rechat respectuosament que exerceixin la seva lleítima influència per a que fos ensenyat en català als infants de Catalunya.

A més d'aquest cicle de publicacions que constitueixen el programa mínim indispensable que l'«Associació» es proposa dur a cap, es persegueix la publicació d'un altre cicle, que podríem anomenar d'edicions post-escolars, per ésser adreçades a l'adolescent, i que pot comprendre les obres següents:

Un llibre per l'adolescent, compost de fragments capitals de totes les literatures, amb el fi de que els qui es troben en aquell període de la vida, en que sense haver arribat a home s'ha ja deixat de ésser infant, sentin estimulada la seva curiositat per les coses de l'esperit i els veïcòls de les coses de l'esperit.

Una serie d'antologies on hi hagi aplegat tot lo millor que hagin produït els nostres escriptors fent referència a lèmes determinats.

De moment s'ha pensat en dues series: una, comprensiva dels tres lemes tradicionals, Patria, Fe, Amor—un volum per a cada una—i una altra, igualment amb els lemes Natura, Ciutat, etc.

Una altra serie de biografies de gent catalana, amb el fi de que per la consideració de la vida dels nostres homes es crei entre els homes de demà una correntia de cordialitat ciutadana i de respecte per l'exercici normal de la intel·ligència.

I, finalment, per completar i resumir les finalitats i ofici de totes les anteriors una altra serie d'iniciacions a tota llei d'activitats: iniciació literària, filosòfica, científica, artística, dels oficis, menagerie, etc.

Totes aquestes publicacions tindran caràcter de volum lleuger, amb mirés a la popularització i es procurarà fer-les tot lo econòmic possible, sense descuidar la cura d'una bella presentació, circumstància que s'estima essencial donat el destí que se'ls hi senyala.

Ultra aquest plan, que a l'ésser realitzat suposarà l'esmerçament d'una quantitat d'energies i activitat intel·lectual, junt amb un total de despeses econòmiques considerables, la «Protectora» té el propòsit d'editar el Catàleg-Biblioteca Infantil, quan la Comissió encarregada de confeccionar-lo el tingui llest; i a més s'ha pensat en anar a la formació, mitjansant l'adquisició de les obres que fossin necessàries, d'uns lots de llibres contenint lo millor publicat a Catalunya de les matèries fonamentals del saber humà, per a servir d'índex a l'activitat intel·lectual del geni català que pren com a mitjà d'expressió la nostra llengua.

I, per últim, la Secció Editorial Pedagògica es proposa fer els treballs necessaris per a organitzar, aprofitant l'avençesa de la propera Exposició d'Indústries Elèctriques, una exposició del llibre escolar, circum-escolar, amb un anexe històric dels treballs d'impremta a Catalunya, per a veure si s'obté, entre altres resultats, una selecció del Folk-lore Musical, Literari i d'Educació, popular català, que ens permeti fer-ne una reedició amb destí a la infantesa.

O sino, uns quants diumenges a la tarda, se mana arrencar i un cop de cap als cinc avanters; fa el Kick-off el centre, que passa la pilota al interior aquest a l'altre interior, d'aquí a l'ex-

DE SPORT

FUT-BOL

L'EQUIP PRIMER DEL «DEPORTIU»

L'altre dia al capvespre, tot passejant-nos per nostres més concorreguts carrers, mon bon amic en Diego Figuerola, secretari del «Deportiu», i el qui aquestes ratlles firma, parlàvem de quina fora al nostre manar la composició del primer equip del referit Club.

L'idea en Figuerola és aquesta: posar a la porta a Garriga; de backs, Rovira i Torrell; mitjos, Fortuny, Pamies i Magriñà; i avanters, Oliva, Corts, González, Llorenç Pallejà i Fort.

Profunditzem, estudiem-la bé aquesta alineació i trobarem que és molt acertada. En Garriga a la porta és avui indiscutible aquí a Reus; recordem-nos de la parella de defenses que feren tornar bojos als Viñals, Garchi, Greenwell, Hormeu i Ozores en el partit jugat contra el «Barcelona»; considerem als tres mitjos, Fortuny, Pamies i Magriñà, tal volta la millor de les dels equips de segona lliga. I veurem a N'Anton Pamies amb el seu jugar mai aturat, viu, sempre treballador. Recordem-nos—encara que no volguem—del partit de «barreja» jugat allavors de la setmana deportiva; en Pamies ens admirà, ens deixà meravellats en el lloc de mig centre, cal, doncs, concebir-ne esperances de falaguers resultats. Magriñà i Fortuny, són comportament ja'l donem per descontat.

Anem ara per la part davantera sempre la més difícil de lligar. Oliva és son lloc el d'extrem dreta, se li donà el d'esquerra per manca d'altre element. Corts, recordem d'ell sos bons temps quan jugava amb l'Olimpia. González, prou que se li coneix que ha passat pels consells i observacions d'un entrenador; és complet, domina la pilota, li fa fer lo que vol i per centre davanter pot sobradament complir a la perfecció. Llorenç Pallejà, un de nostres davanter més adaptats al joc modern i un gran schotador. Fort, el «Mínim», que's torna a recordar el seu comportament de dos anys enrera, jugant perfectament.

I ara anem a fer una declaració que ja abans hauríem tingut de fer. Aquesta feina nostra d'avui, es feina que no ens pertany fer-la, o sigui que'l donar consells, encara que siguin consells en bé del Club, no ens toca a nosaltres. Perdó demanem al senyor, sigui qui sigui, que mantingui aital principi. Però, sigui que nosaltres sentim un ver amor vers el «Deportiu», ens permetem fer-les aquestes observacions, sense cap mirament, perquè creiem poden resultar més que beneficioses per a l'equip i amb l'equip al Club, més encare quan vora estem de jugar el campionat de segona lliga.

La Directiva del «Deportiu» cal que s'imposi a sometre a llurs equipiers del primer team un entrenament especial, metòdic i molt pràctic.

A no ésser, que fora molt demanar, diria que dos vegades a la setmana, entre sis i vuit del matí els jugadors acudissin al camp a practicar atletisme, salts a la corda, curses a peu de 100 i 400 metres i gimnasia sueca i respiratoria. Aquests entrenaments, avui dia ja molt posats en pràctica, donarien als nostres jugadors ventatges en la resistència, per cert molt útils en un partit dur.

O sino, uns quants diumenges a la tarda, se mana arrencar i un cop de cap als cinc avanters; fa el Kick-off el centre, que passa la pilota al interior aquest a l'altre interior, d'aquí a l'ex-

trem, que tornarà a son interior, i aquest a la seva vegada passarà al centre, es a dir, una combinació de passades curtes i rases. Això anant avençant simètricament i fent dues passades tant prompte va als seus peus la pilota, sense preparació. A l'arribar a uns quinze o vint metres davant de la porta d'enfront, allavors schotar, una vegada cada davanter, també sense preparació, encare que no hi hagi el porter. I diem una vegada cada davanter perquè aquest entrenament deu repetir-se durant una mitja hora, de dalt a baix i de baix a dalt.

Després una altra combinació però per passades llargues: treu el centre que dona la pilota a un extrem, aquest avença pel seu lloc fent com si driblés, anant-lo seguint els quatre restants davanter d'una manera que l'altre extrem vagi a la seva respectiva part, com una passa enrera, dues els interiors i unes tres el centre; a l'ésser a uns vint metres vora la porta, centrar i rematar els interiors o el centre, a poguer ésser de cap.

Altre entrenament per passades llargues, també; però en lloc de quedar-se la pilota un extrem, anar combinant amb l'altre fins a la mateixa distancia i qui a l'arribar-hi la tingui, que centri. La combinació aquesta deu fer-se d'una manera que la pilota no pugui ésser agafada pel cap dels contraris, o sigui a uns cinc pams de la seva alçada, però no massa alta per a evitar que si fa vent aquest destorbi la direcció que porta la pilota.

Quan siguin ja ben bregats an aquests entrenaments allavors se'ls fa lluitar contra els mitjos, defenses i porter, però no sortint de des d'uns trenta metres de la porta, més avall i tot de mig camp.

Fent tot això no més que amb un xic de voluntat pot ben bé aconseguir-se un éxit.

Ara el capità de l'equip i la Junta que disposin ço que bé els hi sembli. Si volen contestar amb un altre remítit dient que'm cuidi de mí—amb paraules cobertes—

S. SEDÓ.

Pro-legionaris

Gran Festival Artístic en el Teatre Fortuny

Aquesta nit tindrà lloc en el Teatre Fortuny l'anunciat festival artístic en honor dels legionaris espanyols que lluiten al costat dels exèrcits de les nacions aliades.

La significació d'aquesta festa és més que suícient per a tindre assegurat l'èxit els seus organitzadors, tant més si es té en compte que'l producte de dit festival anirà a engroixir les llistes de subscripció que arreu d'Espanya s'han obert a favor de nostres braus compatriotes que donant un alt exemple de abnegació i sacrifici han fet ofrena de les seves vides en defensa del Dret contra la força.

El Reus lliberal si vol conservar la seva tradició no pot deixar d'assistir aquesta nit al Teatre Fortuny, per a patentitzar amb sa presencia el seu anhel de que triomfi les armes dels exèrcits que defensen la Llibertat del món.

El Reus que tantes proves té donades dels seus sentiments caritatius tampoc pot deixar de concórrer-hi, ja que aixís podrà ajuntar el seu óbul a les llistes de subscripció obertes per a fer ofrena del seu producte an aquells exemplars lluitadors que tant alt posen el nom d'Espanya.

A més de lo exposat, hi ha un altre motiu per a creure que aquesta nit l'elegat colisen de la plaça de Prim es veurà somament concorregut i és lo escullit del programa i els valiosos elements que l'han d'executar: la companyia Viñas, que tant brillant campanya està realitzant en el teatre del Centre de Lectura, ens representarà la deliciosa comedia francesa en quatre actes, transportada a l'escena catalana pels senyors Jordà i Vilarégut, intitulada «La Xocolatereta», en quina execució tant s'hi distingeix la notable primera actriu de dita companyia senyoreta Mestres; l'Orfeo Reusense que en un dels entreactes, sots la direcció del mestre senyor Maten, ens cantarà les difícils composicions «La Retreta» i «Pepita», i per últim les bandes «La Palma», «La Principal Reusense» i «Municipal» que amenitzaran la vetllada amb les més notables composicions del seu extens repertori.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	746.75	746.3
TERMÒMETRE	Màxima Sol.	18.0
	Ombra	15.7
Mínima	Sol.	6.0
	Ombra	6.0
PSICRÒMETRE	Termòmetra sec.	10.5
	Idem humit.	5.4
Humitat relativa de l'aire	44.5	31.8
Transició del vapor acuos.	4.2	3.5
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	NO.
	Velocitat del vent.	196
Pluviòmetre		3.2
Evaporimetre	3.6	3.2
Estat del cel.	bas	kas

Per a assistir al festival artístic que a benefici dels voluntaris espanyols tindrà lloc aquesta nit al Teatre Fortuny, avui arribaran a nostra ciutat els senyors cònsuls a Tarragona, de França, Rússia, Anglaterra i Bèlgica.

Siguin ben vinguts.

No poguent quedar llest per al proper diumenge el riquíssim marc que ha d'enquadrar el pergamí que el Centre de Lectura dedica al seu president honorari don Evarist Fàbregas, l'acte de l'entrega ha sigut aplaçat.

En el cas improbable de reunir-se nombre suícient de senyors regidors aquesta nit l'Ajuntament celebrarà sessió de primera convocatoria.

Evitarà V. infeccions intestinals usant AIGUA IMPERIAL Farmàcies: Serra, Punyed, Carpa i Benet.—Droguerías: Roca i Ribas, Co. Epicerie.

Al creuar el riu Ebre amb una barca el veí de Flíx Jaume Mora Voltas, casat, caigué a l'aigua, ofegant-se, sense que se li pogués prestar cap classe d'auxili.

La companyia que dirigeix el distingit primer actor don Joaquín Viñas se despedirà el proper diumenge del públic del Centre de Lectura, amb dugues escullides funcions.

Se troba vagant l'escola de nois de Montroig.

Avui dimecres se veurán, davant la Comissió mixta de reclutament els expedients de revisió i excepcions dels minyons de Pla de Cabra, Pont d'Armentera, Puigpelat, La Riba, Rodonyà, Vallmoll, Vilabella, Vilallonga i Vilarrodona.

Properament donarà una conferència en el Centre de Lectura, el notable literat en J. Pin i Soler.

PRÓXIMA OBERTURA de la sastreria de JOSEP BARRAU - Arraval de Santa Agna, 33

Per a evitar molesties als alcaldes i perjudicis als interessats, el governador civil ha publicat una circular donant instruccions als súbdits espanyols que's proposin anar a les nacions on s'exigeix el passaport d'identitat.

Per l'Inspecció de vigilància d'aquesta ciutat ahir se'ns facilità copia del següent telegrama, expedit a les 13.45: «Ministro Gobernación — Gobernador Civil.—Para evitar en esa provincia circulen rumores que puedan afectar al orden público y puedan producir alarmas, me complace manifestar a V. S. que la tranquilidad es completa en toda España.

En el poble de Pont d'Armentera a la matinal del passat diumenge, el veí Josep Giró Alemany, de 34 anys, casat, que estava molt delicat de salut, posà fi als seus dies tirant-se al carrer des d'una finestra de casa seva, quedant mort a l'acte.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Compra i venda de tota classe de monedes i billets de Banc, estrangers. Venem or espanyol.

Properament se celebrarà en el Centre de Lectura una exposició de varies obres del jove escultor don Salvador Martorell Ollé, resident a Barcelona, després d'haver-les exposat en el Fayans Català, de la capital catalana.

Des de que començà la guerra s'han expedit en el govern civil de Barcelona 17.000 passaports; d'ells, uns dos mil a emigrants que presentaren en regla sa documentació.

En lo que va d'any, el nombre de passaports despatxats s'eleva ja a la xifra de 1.094 i sols corresponen a emigrants uns 500.

FRANCISCO PRIUS

CORREDOR DE COMERS COL·LEGIAT Arraval de Sta. Agna, 57 VALORS -CUPONS -CANVI-GIROS Lliure de comissió i gastos d'intervecció, ofereixo els meus serveis a tots els que desitgin subscriure's al nou emprèstit de MIL MIL·LIONS DEUDA AMORTITZABLE 5 PER 100.

Durant la passada setmana, foren embarcats en el port de Tarragona 5.031 bocois i 70 bordaleses de ví; 22 bocois d'oli; 164 sacs d'avellana en crosta i 100 en gra.

Secció Oficial

Cambra oficial de Comerç i Indústria de Reus

Des del dia 1.er d'abril i per durant tot aquest mes, estarà exposat en aquesta Cambra el Cens electoral rectificat per a que'ls interessats puguin fer ses reclamacions sobre inclusió o exclusió del mateix o sobre classificació en diferents grups o categories.

Dites reclamacions haurán de presentar-se en la Secretaria de la Cambra durant la primera quinzena de maig següent.

Lo que en compliment dels articles 30 i 31 del Reglament orgànic de 29 de desembre de 1911, es fa públic per a que arribi a coneixement dels electors d'aquesta Cambra.

Reus 31 de març de 1917.—El President, Joan Boqué.—El Secretari, Joan Cachot.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

l'aparell **NO** és un
GRAMÓFON
— CATALEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 2'00 pessetes

Màquines d'escriure

Smith Premier n. 10

Completament noves

::: garantides :::

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina **SMITH PREMIER** núm. 10 és la única que's garanteix per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la **SMITH PREMIER N.º 10, visible.**

AGENT UNIC per a la venda a REUS

FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.ª, Tel. 275

Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A **QUALSEVOL PREU**

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta puresa dels seus components acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIARIAMENT

Secció Comercial Ferrocarrils

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDI AL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

EXTRANGERS

Londres	operacions	diner
Idem xequé.	»	»
París idem.	»	»
Berlín idem.	»	»
Marsella vista.	»	»
Hamburg vista.	»	»

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetes	Opera. clon.
440	Gas Reusense..	250
615	Industrial Harinera.	500
625	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense..	500
25	Companyia Reusense de Tranvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
575	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrofòrica	369'50
520	Obligacions Manicomio Reusense.	500
	Carburs de Teruel	500
75	Pantán de Riudecanyes.	50

Servei de trens que regeix

des de fer. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m		
» Vilafranca; »	9'38	
» 7'25 »	9'23 e	
» 8'49 »	13'27 m	
» 14'13 »	17'42 c	
» 17'16 » Vilanova	21'44 o	
» Vilafranca	20'37	
» 21'25 »	23'28 r	

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m		
» 8'33 »	10'36 r	
» 9'20 »	12'47 c	
» 13'00 »	16'15 o	
» 15'23 »	19'24 m	
» 19'49 »	21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

» 12'54 »	13'24
» 9'56 »	10'30 m
» 14'30 »	15'00 m
» 18'80 »	18'35 c
» 20'50 »	21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10 c
» 12'17	» 12'45 m
» 16'35	» 17'14 m
» 19'25	» 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17	surt 9'27	arriba 10'37 m
» 10'41	» 11'19	» 11'14 r
» 13'17	» 14'24	» 14'58 c
» 16'30	» 18'57	» 19'47 m
» 19'49	» 21'11	» 21'47 m
» 22'01	»	» 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13	arriba 7'17 e
» 6'30	surt 7'42
» 7'01	» 8'43
» 12'17	» 13'11
» 17'27	» 19'12
» 20'14	» 20'48
	» 21'20 m

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22	arriba 11'22 c
» 13'35	» 20'50 m
» 17'59	» 22'13 m
» 20'30	» 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30	arriba 9'46 m
» 8'29	» 12'29 m
» 11'56	» 20'17
» 15	» 17'58 c

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia

6'11—(fins a Benicarló)—9'18—11'15—17'07—(fins a Benicarló)—0'02.

Arriben a Salou de Valencia

4'19—9'17—(procedent de Benicarló)—15'45—18'38.

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del dia 1 d'Octubre de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 26 a les 8'25	Tren n.º 25 a les 9'15
» 12 » 15' » 1 » 16' »	» 35 » 18'40 »
» 38 » 17'05 » 35 » 18'40 »	

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 0'60 valeders per al retorn per tot el dia de sa expensió i en tots els trens.

Gran Servei de Carruatjes

De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

MONTRIOG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:

A Montroig, Casa Sabaté.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.
Dit servei començarà el 1 març de 1917

TELEGRAMES

Madrid 3.

EL QUEFE DEL GOVERN

Després despatxar amb el rei, el comte de Romanones rebé als periodistes en la Presidencia.

Mostraren els perodistes al comte un retall d'un periòdic de Cádiz en el que apareixen censurades les manifestacions que aquell feu l'altre dia.

El comte de Romanones se'n rigué i va dir: Aquestes coses s'aniran arreglant i desapareixent, perquè van millorant les circumstancies i no s'emplearà tant de rigor.

He visitat al ministre de la Governació en sa casa. Està millor i avui sortirà a donar un passeig.

Els ministres de Gracia i Justicia i de la Guerra visitaren al comte de Romanones. Aquest estigué en el ministeri de la Governació enterant-se de les notícies rebudes de provincies, que no acasen novetat.

Demà es reunirà el president amb els ministres de Gracia i Justicia i de la Governació per a examinar les manifestacions que li feren els senyors Moya i Luca de Tena respecte a la censura dels periòdics i veure la manera de resoldre l'assumpté favorablement.

Digué també el comte de Romanones que havia parlat per telèfon amb el governador civil d'Oviedo, qui li digué que regna tranquil·litat entre els miners i que s'ha repartit una fulla excitant als obrers a mantindre l'ordre i la tranquil·litat.

En el Consell de ministres de demà—seguí dient—examinarem els expedients d'indult de pena de mort que haurà de concedir el rei el divendres sant. Alguns cassos greus que ofereixen dubte, entre ells el d'un rei de Màlaga, d'on se reben molts telegrams demanant l'indult.

DE GOVERNACIÓ

El subsecretari de la Governació manifestà que regnava tranquil·litat en tota Espanya i que el senyor Ruiz Jiménez està millor de sa dolencia.

Negà el senyor Alvarez Mendoza que tinguin fonament els rumors de crisi.

Manifestà que havia donat compte al president dels telegrams rebuts de provincies.

Preguntat aprop de les notícies que publicuen els periòdics respecte a la llibertat dels detinguts per la publicació del manifest obrer, contenit que ho ignorava, puig aixó dependeix de l'autoritat judicial.

CONSELL D'ESTAT.—ELS CRE-DITS DE FOMENT

Aquest matí s'ha reunit el Consell de Estat en ple, tractant de la petició d'un crèdit de 150 mil·lions de pessetes per al ministeri de Foment.

Nostres informes són que s'entaula moguda discussió, suspent-se la reunió per a continuar debatint-ho demà.

El senyor Gasset no rebé als periodistes.

ELS EXPOTRADORS DE VINS

Una comissió del Sindicat d'Exportadors de Vi de Catalunya, ha visitat a don Amali Jimeno, a l'embaixador de França i al comte de Romanones, per a gestionar que el Govern francès respecti els contractes fets abans del decret de 24 de març que prohibeix l'entrada de vins a França.

Dits personatges reconeixeren la justícia de la petició esperant obtenir una resolució favorable.

La comissió ha desistit d'anar a París en vista de les bones impressions que ha rebut.

Formaven la comissió els senyors Zulueta, Mayner, Gener i altres.

PARLANT AMB EN BURELL.—DE INSTRUCCIÓ PÚBLICA

El ministre d'Instrucció pública referí als periodistes la reunió que tingué amb els degans de les Facultats de la Universitat Central, que digué fon molt cordial.

El dilluns pròxim contestarà el senyor Burell a la comunicació que li ha dirigit el rector de la Universitat traslladant les peticions del Claustre.

Hi ha entre les Facultats—digué als periodistes—tendencia favorable a la supressió dels exàmens per assignatures. L'opinió del Claustre és francament contraria a la supressió de la revàlida, sinó es fan altres variacions.

Respecte al doctorat hi ha unanimitat en apreciar que deu mantindre's la tesi doctoral, intensificant-la i engrandint-la.

Jo estudió ara el punt de vista per a redactar les respostes al Claustre.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

GRAN FESTIVAL ARTISTIC

per a avui, a benefici dels

LEGIONARIS ESPANYOLS

1.ª La banda «La Palma» exècutarà la «Cavalleria rusticana».

2.ª La Companyia Viñas del Teatre del Centre de Lectura posarà en escena la divertida comèdia francesa en 4 actes, traduïda al català pels senyors Jordà i Vilaregut, que's titula

La Xocolatereta

Els entreactes seran amenitzats per l'orque «La Palma», «Orfeón Reusense» i bandes Municipal i Principal, que exècutaran escullides peces del seu repertori extens i variat.

A dos quarts de deu.

PREUS DIARIS

Palcos prosenis de platea amb 6 entrades	20'— ptes.
Id. prosenis 1.ª pis amb 6 id.	15'— »
Id. prosenis 2.ª pis amb 6 id.	10'— »
Palcos platea amb 4 entrades.	15'— »
Palcos primer pis amb 4 id.	10'— »
Palcos segon pis amb 4 id.	8'— »
Silló de platea amb entrada	1'50' »
Butaca primer pis amb entrada	1'25' »
Lluneta segon pis amb entrada	0'90' »
Entrada a localitat	1'— »
Devantera de paradís numerada.	0'50' »
Entrada al Paradís.	0'30' »

Imp. Sanjuán Germáns.—Reus

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÓNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova lámpara estrangera

Lámpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia llumínica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta provincia **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª - REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plassa de Prim REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Sabó CARAGOL

El millor per a rentar roba
50 CÉNTIMS PASTILLA

DIPÒSIT: Antiga Casa Coder, Plassa de la Constitució, 16.

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTI, Raseta de Sales, 12
JO. QUIM LLORENS, Plaça Castell.

DISPONIBLE

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nous

Portal de Jesús, 1. - REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

«Bar Americano»

Arraval de Robuster, núm. 26

ES EL BAR PREDILECTE DEL PÚBLIC

CAFÉ PAMPA
EL MÉS AGRADABLE I DIGESTIU

LICORS DE TOTES CLASSES

ESMERAT SERVEI

MAGÍ SOLER
REUS

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Rius

Galanes, 13 REUS

DISPONIBLE

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

Venda d'Espardenyes DE TOTES CLASSES

Manuel Parisi

Carrer Jesús, REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA DES DE 25 PÉSSES

Monterols, 37 REUS

DISPONIBLE

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 A 5

SANT JOAN, 10, 1.ª REUS

Sabateria de Pere Roig

BARATURA i SOLIDESA

ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

Esteve Massagué

COMISSIÓ-REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

DISPONIBLE

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

DISPONIBLE